

recensies

Overtuigend gevloerd door raffinement

THEATER

Toneelgroep Maastricht

Othello

★★★★★

Een levensgevaarlijk spel met liefde, jaloezie en wraak is de 'Othello' door Toneelgroep Maastricht. En dat zullen de acteurs weten ook. In het romantische, deels in rotsen uitgehouwen Openluchttheater Valkenburg wordt een spiegelend gladde speelvloer minstens zo verraderlijk, als een hagelkanon er laagjes korrels op doet belanden.

Regelmatig gaan spelers bijna onderuit, soms helemaal. Dat zal niet echt de bedoeling zijn – blessures liggen op de loer – maar het geeft Shakespeare's drama wel een aparte spanning. Je zou de vertolkers willen beschermen, zoals je de personages zou willen, maar niet kan behoeden voor het kwaad, waarvan je van meet af aan deelgenoot wordt gemaakt.

In detail immers onthult vaandrig Jago hoe hij zijn meerdere, de heldhaftige generaal Othello, van zijn reputatie en geluk met Desdemona gaat beroven. Dat maakt het publiek medeplichtig én doet beseffen hoe makkelijk de mens door sluwe intriges te manipuleren is.

Hoe essentieel daarbij de taal is, die bedrieglijke woorden transparant en dubbelzinnig tegelijk maakt, is in nauwelijks een ander stuk zo helder. Jibbe Willems schaarst zich in één klap onder de grote Shakespeare-vertalers. Scherp, geestig, verbluffend snel schakelend tussen rauw en poëtisch.

Othello wordt zo overtuigend gevloerd door raffinement, dat zijn naïviteit er haast bleekjes bij afsteekt. Dat hij gaat geloven in ontrouw van Desdemona, kan de beste overkomen, ben je geneigd te denken. Dat hij als Moor een onnozele, goedgezovige ziel zou zijn, is amper staande te houden.

Dat laatste is ook inzet van de regie. Servé Hermans geeft het ingebakken vooroordeel tegen de zwarte buitenstaander eerst expres vorm, om het vervolgens even radicaal neer te halen. Othello komt op met een zwarte mombakkes, eet een banaan en bespeelt de contrabas. Zodra hij het masker (voorgoed) aflegt, is die jazzy aap opeens een cultureel opgevoed mens. Het is wat platvloers maar effectief. Zo kunnen uiterlijkheden blik en oordeel bepalen. Al is de Othello hier van Koen De Sutter zichtbaar dubbel zo oud als Julia Akkermans' Desdemona, ook zijn blinde verliefdheid verandert in blinde jaloezie. In handen van de uiterst doortrapt vertrouwelijke Jago van Michaël Pas.

Confronterend is dat. Zinnenprikkelend ook door een fraaie combinatie met onder andere aria's uit Verdi's 'Otello', waarin het ensemble zich gloedvol laat meeslepen door sopraan Lies Verholle.

HANNY ALKEMA

T/m 11-7 Openluchttheater Valkenburg.
Tournée t/m 26-10:

www.toneelgroepmaastricht.nl